

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. ¹/₂, an
cor. ¹/₂, 450 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
¹/₂, an 12 cor. ¹/₂, ar
o coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

To' ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joia și Sâmbăta.

Orfelinatul dela Sibiiu.

În Sibiiu se intenționează ridicarea unui orfelinat. Vor fi ocrotiți acolo orfanii vitejilor, căzuți pe câmpul de războiu. Un popor de oameni, săraci, cum suntem noi, care atât de mult a fost învitat la jertfe pentru școală, biserică, războiu, face prin aceasta un gest de toată noblețea. Am cetit cu adâncă satisfacție circularul regretatului mitropolit Mețianu, publicat așa-zicând de pe patul de moarte în cauza orfelinatlui. Ne-a înduioșat admirabilul gest și am preamărit pe valorosul arhieru, care și de pe pragul mormântului mai are cătră popor un mare cuvânt, vrednic de o nație mare.

Pressa a îmbrățișat cauza cu avântul, ce se cuvine. „Românul” din Arad a făcut apel călduros cătră întreagă nația românească, stăruind cu mult zor pentru reușita cauzei.

Noi, cari eram nedumeriți încă asupra acestei instituții salutare și de mare însemnătate pentru toți fiii acestui popor, ne-am impus rezervele cuvenite, căci așteptam și anumite lămuriri.

Nici noi nici autoritățile bisericești gr.-cat nu au fost puse în cunoștință despre marea chestie, deși așa se făcea întotdeauna, când de fapt era vorba de vre-o chestie comună românească.

Natural, că ne-am impus anumite rezerve și am așteptat desnodamentul final, deși „Românul” ne asigură mereu, că orfelinatul va fi al tuturor românilor. Răspunsul har Domnului a venit mai degrabă de cum am crezut. „Românul” publică

statutele orfelinatlui din care extragem următoarele:

„1. Sub numirea de: »Orfelinatul român gr.-or. din Ungaria și Transilvania« se înființează cu sediul în Sibiiu, un institut de caritate pe seama orfanilor români din Ungaria și Transilvania.

2. Scopul institutului este ocrotirea și creșterea orfanilor români din Ungaria și Transilvania, lipsiți de mijloace. Preferiți vor fi orfanii celor căzuți în războiu, apoi acei orfani, ai căror părinți sunt incapabili de muncă și câștig și nu sunt în stare a-și susține ei pruncii lor.

3. Spre acoperirea cheltuielilor împreunate cu înființarea și susținerea orfelinatlui, se creiază un fond special numit: Fondul orfelinatlui român gr.-or. din Ungaria și Transilvania. Fondul se creiază și alimentează din oferte benevole, din colecte, donațiuni și legate, eventual și din un impozit general asupra credincioșilor gr.-or.“

Intrebăm deci pentru ce au trebuit și cu ocazia aceasta mistificate lucrurile?

de ce „Românul” dela Arad al dlui Goldiș chiar și în nrul, în care publică statutele gr.-orientale, restălmăcește toate d'acopo și să năcăjește a prezenta orfelinatul din Sibiiu, ca un azil pentru toți fii orfani ai celor căzuți în războiu, fără deosebire de confesiune? Doar nu ne crede dl Goldiș atât de — miopi, ca să nu putem face deosebirea între un orfelinat românesc și altul gr.-oriental?

Admitem, că în situația noastră, orice instituție de caracter cultural filantropic numai sub scutul bisericii,

și află existența asigurată. Dar în cazul de față era modus vivendi și față de gr.-catolici, mai ales, că banii li-se cer și acelora.

La noi s'au deschis de curând doue preparandii de fete, la Lugoj și la Gherla. Amândouă sunt de caracter gr.-cat. românesc, adecă confesional. Cu toate aceste la amândouă, în concurs s'a accentuat în textul autentic oficios, că vor fi primite și »eleve gr.-or. române«.

Nu e nevoie să accentuăm, că ridicarea „institutului de caritate pe seama orfanilor români” și „creșterea orfanilor români” în orfelinat mai mult acopere decât precizează o situație.

Noi n'am fost nicicând împotriva, ca biserica dela Sibiiu să crească și înflorească în toate bunățile. Știm, că cece se face și deoparte și de cealaltă, e în totdeauna un pas înainte în prosperarea acestui neam.

Dar împotriva mistificărilor ne ridicăm cuvântul. Orfelinatul dela Sibiiu e gr.-oriental și nu e al tuturor românilor. Il întemeiază și susțin credincioșii bisericii gr.-or.

Noi natural tragem consecvențele.

Sperăm, că nici chiar „Românul” nu va pretinde dela credincioșii bisericii noastre, să contribuie cu banul lor la o instituție, care nu e întemeiată pentru ei și în care orfanii greco-catolici statutar nu sunt admiși.

Atâta pentru lămurire!

Rezultate reale.

Bilanțul de 18 luni și ceva, de când actualul războiu european distruge multe construcții crezute de neperitoare și răstoarnă multe dogme politice false, arată un activ real puterilor centrale datorit, în mare parte, diplomației precumpănitoare a Imperiului german.

Mai mult de cât puterea armată la câștigarea învingerii finale are să-și deie concursul diplomația iscusită, care ține la păstrarea relațiilor intime cu statele neutrale, respectând întru toate justele pretensiuni ale acestora, vede defectele, lipsa de solidaritate a inamicului după cari își formează în viitor planul de acțiune. Toate aceste se pot câștiga numai prin studiere amănunțită a altor țări și popoară, împreună cu aspirațiile lor naționale. Pe baza lor poți de cu vreme cunoaște puterea inamicului, și în consecință puterea și planul de acțiune, cu cari se poate contrabalanza un eventual atac.

Succesele de până acum, obținute pe toate fronturile de armatele puterilor centrale și ale aliaților, arată că Germania și statele aliate, au studiat de cu vreme puterea militară și financiară a statelor, cu cari se află în conflict.

Cel mai important act al diplomației puterilor centrale e câștigarea pentru cooperare comună a imperiului turcesc, prin ce s'au fortificat Dardanelele și flota rusă a fost redusă la inactivitate totală. Cu ajutorul Turciei

s'a oprit transitul prin Dardanele pentru Rusia, ceea ce contribuie mult la înfrângerea imperiului moscovit, care e adus în imposibilitate de a-se aproviziona din apus cu articlii necesari pentru purtarea războiului, sau de a-și valoriza produsele pământului, ceea ce va contribui mult la devaluarea generală.

Diplomația circumspectă a puterilor centrale a știut, la momentul oportun, să pregătească cele mai mari surprize puterilor ententei.

Ofenziva de pe frontul rusesc, care a avut de urmare retragerea completă a trupelor rusești, respingerea trupelor sârbești de pe întreg teritoriul Sârbiei, alăturarea Bulgariei la puterile centrale și cucerirea Muntenegrului, au adus puterile ententei într'o completă desorientare.

La cealaltă partidă beligerantă, numită Quadrupla Înțelegere acțiunile ei de până acum se caracterizează prin eșecuri, ce sunt rezultatul unei politici nemature, lipsa de studiere și cunoaștere a materialului de războiu, de care dispune adversarul.

Din lipsa politicii prevăzătoare Quadrupla a fost nevoită în momente critice, să întreprindă cu mari riscări acțiuni pripite, cari s'au sfârșit cu retrageri generale.

Puterile centrale au prevenit de cu vreme planul de înfometare decis de puterile ententei. Măsurile de împărțală în alimentație au făcut să se zădărnicească și acest plan de acțiune

alui Sir Grey. Blocada dictată contra puterilor centrale nu a avut rezultatul, pentru care a fost introdusă; silirea să capituleze puterile centrale.

În războiul actual învingerea va fi pe partea acelei partide, care dispune, pe lângă tenacitatea și jertfirea supremă, de o bună organizare politică și de consolidare internă.

Din Camera ungară. — În ședința din 4 crt. deputatul guvernamental Sándor Pál a adus guvernului mari imputări pentru scumpirea în măsură mare a articliilor de trai. Causa principală a actualei scumpete e faptul, că în primul an de războiu s'au importat în Germania mari cantități de produse, afară de aceea fiecare a tras, îngrijindu-se de el, mulți articlii de alimentație. Se ocupă și cu rolul, ce l-au dezvoltat până acum băncile din Ungaria. Banca ungară pentru colonizare a procurat mari cantități de porumb, ba ce e mai mult, în loc de a servi scopului, pentru care s'a înființat — de-a parcela și coloniza — a colonizat și parcelat porci.

În actualul războiu fiecare s'a năzuit să câștige cât mai mult. Dintre toate institutele financiare cred, că nici unul nu a realizat profituri mai frumoase decât Hungaria-Banka. Fără să timbrez aristocrația ungară, declară deputatul Sándor, sunt obligat să cetesc numele acelor persoane, cari au făcut prin bănci speculație cu articlii de consumație. Toate numele înșirate de deputatul Sándor, în mare parte, sunt străine. Așa banca de colonizare de sub direcția lui Keglevich Gábor, afară de cele amintite, a furnizat boi vii și filialele ei au făcut învârtiri frumoase.

Zboray Miklós: Poștește ceteste!

În direcțiunea acestei bănci sunt Bujanovics Gyula și Simonyi—Semadan Sándor.

FOITA.

Amintiri din trecut.

— Memoriei P. S. S. Vasile Hossu. —

E de mult de când am intrat în Internatul Vancean, ca student de prima clasă gimnazială, și totuși pare că numai eri a fost... Însoțit de fie iertat Tatăl meu și de unchiul meu, George cândva Vancea, am văzut pentru prima oară pe marele Arhiereu Vasile Hossu, pe atunci rector în Internatul Vancean de băieți. Dintre câți domni am văzut aici — nice Tatăl meu econom de pe sate — nici unul nu mi-a plăcut atât de mult ca domnul Hossu! Ce mai suflet de om Doamne!... Cum ne-a primit de bine când te-am înscris la Internat! Cum m'a agrăit „bade dragă“ și mi-a spus să fiu numai liniștit, că tu fățul meu ești în loc bun acolo în internat și o să se aleagă om din tine ș. a. m. d. Iar când mergeam acasă în feriile de vară, abia aștepta bătrânul meu Părinte să afle dela mine, că domnul Hossu e tot acolo? Și e tot așa de bun și cu voie ca și atunci? Da. E acolo încă îl asiguram eu — dar nu știu până când, de vreme ce am auzit, că o să-l facă canonic

și atunci ne va părăsi, dând loc la altul în conducerea Internatului. Și așa s'a și întâmplat. Nu voiu uita nici când o seară de primăvară, petrecută în Internatul Vancean de băieți, când după cină, într'un muzeu (sală de studiu) erau deschise toate ferestile dela stradă; iar în sală domnia un sgomot infernal. Vre-o șase—șapte incipienți la violină, din diferite colțuri a salei o rupeau, unul la „Suspine crude“, altul la despărțirea Basarabiei, iar un quartan, își da din greu — cu mâni și cu picioare — tactul la un vals american, și nu-i mergea de loc după plac.

Eu apoi care până la aceea vreme (ca terțian) știam multe cânturi românești, mă urcai pe un parcan de fereastră dela stradă, și încântat de muzica mîsunată ce-mi lovia timpana cu toată vehemența, începui și eu, pe cât îmi îngăduia plămânile un „Sub Ștefan Vodă“. Sgomotul din muzeu era așa de mare, încât abia îmi auziam vocea proprie. Începui atunci într'o scală mai înaltă, și ea să nu aud pe cei cu diplole, cari nu erau în acelaș acord, îmi astupai urechile cu cele două degete arătătoare.

Nu sfârșisem încă ștrofa ultimă, ce o mai știam din „Ștefan Vodă“, și văd o umbră neagră că să aproprie cu pași repezi dinspre Consum. Când e aproape de mine îmi face semn cu mâna, și eu dela distanță

de 20—30 de pași deja cunosc și văd figura dlui rector V. Hossu. Stai frate! — aud atunci — care ești acolo? Nu-l așteptai însă pe domnul rector urcat pe fereastră, ci o tulii spre pulpit și ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic, începui a răsfoi din latină.

Bine nu mă așezai la locu-mi și peste puțin văd că să deschide ușa muzeului și apare figura măreață a dlui rector. E capăt de mine cuget atunci... Nu pentru că m-aș fi temut întru atâta că voiu fi pedepsit din partea dlui rector, pe care nu-l văzusei nici când să se fi atins nici cu degetul cel mic de nimenea, dar mă temeam al dracului, că are să mă spună la dl. Alexă Pop, subprefect care înainte de aceea cu trei zile îmi croise două în palmă cu un băț de trestie — pentru că mă aflase că am fumat — încât de atunci nu puteam prinde peana în mână.

Măi, care a-ți cântat în fereastră sună vocea dlui rector... Nimenea nici un cuvânt. Mie îmi tremurau și sprincenele de frică că are să mă spună careva, că eu am fost. Că să o fi făcut eu asta nici prin minte nu-mi era. „Si feciști nega“. Și de ce m'am temut nu am nici scăpat. Un conșcolar din Istria, mă spune îndată, că eu am fost... D'apoi tu frate pentru ce nu ai spus că tu ai fost, înțonă atunci domnul Hossu. Că mă rog... că... n'am știut, că nu-i iertat... Ce nu-i iertat?

(Claritate în stânga). Deputatul Sándor face amintire despre societatea ungară de întreprindere pentru furnizarea articlilor de alimentație, care între alți membrii numără și pe Ioan Șerban, consilier ministerial și pe fostul deputat, Lázár Pál. Fabrica de hârtie din Ungaria-de-sus, la care e angajat deputatul din partidul popular, Ștefan Rákovski, a introdus cartel. Deputatul Rákovski declară, că fabricile de hârtie, unde și el e angajat, nu au introdus cartel.

De încheiere deputatul Sándor, după ce a făcut în detaliu cunoscute marile speculații cu furnizarea diferiților articlii, revine asupra cauzelor, cari au provocat urcarea prețurilor. Statul ungar pentru dezvoltarea industriei a jertit mai puțin decât camera comercială din Viena pentru industria austriacă. În Ungaria mulți desconsideră comerțul și caută aplicări în diferite posturi de ale statului.

Prim-ministrul Tisza anunță, că de viitor va lua măsurile potrivite pentru curmarea abuzurilor, enunțate de deputatul Sándor, creându-se o centrală de cumpărare a articlilor de consumație.

Declarațiile ministrului președinte Strümer. — Agenția „Stefania” anunță: Ziarele din Petrograd comunică mai multe declarații, făcute de noul ministru președinte al Rusiei, Strümer. Între altele ministrul președinte a anunțat, că la introducerea noilor reforme e lipsă de activitatea unitară a corpurilor legislative. Duma are datoria să se ocupe cu chestiile economice și financiare, fiindcă dela ele depinde în mod principal câștigarea războiului. Noul ministru urmărește cu mult interes administrația comunală și și-a exprimat părerea, ca comunele să ia parte cât mai mult în viața politică. Invingerea, care după el e sigură, trebuie eluptată cu orice jertfe. Scopuri înalte fac imposibil ca Rusia, eventual și pe lângă condiții mai favorabile, să în-

zice atunci domnul rector. A cânta — răspund, eu — tremurând în toate oasele. A cânta e iertat frate; — zise atunci — dar nu urcat pe parcanul ferestrelor! Pentru că iacă conturbi liniștea sării și pe cei de pe stradă. Văzându-mă apoi că sunt speriat rău, se apropie de mine și sorizând mă netezi pe cap, zicându-mi într'un ton plin de blândete: „Așadară de aici încolo să nu te mai urci pe ferogă, nici să mai cânti cu capul scos la stradă pentru că iacă te-am auzit dela Tipografie”. Da, mă rog. Am înțeles. Nu o să fac mai mult — am răspuns eu, — suflând mai ușor cu ceva. Totuși bun suflet de om trebuie că e domnul Hossu ăsta, cugetam întru mine. Numai să nu mă spună la domnul A. Pop!... Cel ce mă tradase era un băiat din Istria, pe care domnul Hossu, venind odată dela Roma îl aduse la Blaj, la carte; crescându-l pe speșele Sale.

Cu câtă bucurie stătea de vorbă cu Istriianul Său, de câteori îl observa prin curte ori pe stradă, vorbind italienește împreună. Iar voi băieți — ne grăia atunci la toți — să fiți bine cu Andreiu Glavina, ca frații și se nu-l ocăriți pentru că vorbește așa ciudat, deoarece și el e român ca și voi.

Are să înțețe el românește cu timpul așa ca la Blaj, numai cât vedeți sârmanul

cheie pace separată. Rusia va încheia pace în unitate cu aliații, numai după realizarea deplină a aspirațiilor materiale și spirituale. De aceea Rusia are lipsă de toate forțele poporului rus.

Când vor începe tratative de pace cu Muntenegru. — În urma unor informații primite din sursă competentă, ziarul „Neue Freie Presse” anunță, că tratativele de pace între Muntenegru și Austro-Ungaria n'au început încă și nici nu vor începe, până când prințul Mirco și cei trei miniștrii muntenegrii rămăși la Cetinje nu vor dovedi cu acte autentice, neîndoioase, că sunt împuterniciții guvernului și a regelui muntenegrean de a trata în numele lor cu comandamentul suprem austro-ungar.

De oarece însă nici prințul Mirco și nici cei trei generali muntenegrii nu dispun de o astfel de plenipotență, nu poate fi nici vorbă de începerea tratativelor de pace între Muntenegru și Monarhie.

Războiul european.

După eșuarea ofensivei rusești dată la frontiera Bucovina și Wolhinia, cu scopul de contrabalansa progresarea trupelor centrale în Muntenegru, pe întreg frontul rusesc, anunță comunicatul lui Höfer, e liniște. Rușii în continu transpoartă trupe număroase la frontiera Basarabiei și Galiția ostică ca să umplă golurile armatei generalului Ivanov, care în urma ofensivei a avut pierderi mari.

Pe frontul italian acțiunile strategice în mare stagnează de prin Decembrie. Din concentrările număroase și mișcările de trupe ce se văd la frontul italian, se poate deduce, că

că îi merge greu la început. S'a și nuzit Istriianul sârmanul și-a făcut spor bunior. Cu limba maghiară însă nu s'a putut împăca de loc. Pentru el sârmanul era adevărată limbă chineză.

Nu i-se învărtia limba de loc în unguerește, din care cauză îi dădea mult de gândit profesorului I. Fodor, care îl numia pe Glavina „Măciul Istrienilor”.

Sârmanul istriian! Oare a auzit și el despre moartea fatală a bunului său patron, ori doară azi, ca marinar ce a fost, și ale lui oase sunt date putrezimii în cutare fund de mare.

Cărășanul.

Ars longa, vita brevis.

Arta e lungă, viața scurtă.

(Traducerea latină a primului hiforism al lui Hippokrat).

Audacter calumniae, semper aliquid haeret.

Defăimează cu îndrăzneală, căci va [rămâne pururea ceva.

Plutarch, Despre linguișitor. Cap. 24.

MARIAN: »Dicționar de citate«.

Cadorna, în special la Oslavija și Tolmein, unde trupele noastre au respins pe inamic, pregătește ofensivă în stil mare. Cu succesele câștigate în cele două secțiuni cari sunt de mare importanță strategică, trupele noastre liniștite așteaptă noua încercare alui Cadorna.

După comunicatele corespondenților germani pe frontul francezo-belgian se observă mari mișcări de trupe din care se concludă la o nouă ofensivă franceză, care va avea urmări dezastruoase mai ales pentru Belgia, teatrul acestei ofensive.

† Episcopul Dr. Vasile Hossu.

— Voci de presă. —

„Cuvântul Adevărului”.

„Căzut-a cununa de pe capul nostru... Și vai nouă”. În aceste procești cuvinte avem cea mai nimerită caracterizare a stării bisericii noastre după moartea marelui episcop Vasile. Unde se va găsi condeiul atât de măiestru, care în nimerite cuvinte să poată spune, pe cine am pierdut noi în fostul episcop al Gherlei. Cine l-a cunoscut mai de aproape, cine a urmărit pas de pas uriașa activitate multilaterală a acestui neobosit apostol al mult încercatului nostru neam, cine se gândește cu toată serioșitatea la greul zilelor de azi, și mai ales la situația ce ne-o crează războiul, cine se gândește la vremile de mari schimbări aducătoare, ce vor urma deodată cu încheierea păcii de toată suflarea dorită, și cine își aduce aminte, că pe acele vremuri biserica și neamul nostru nu va putea număra între fruntașii săi stătători de pară și pe episcopul Vasile, cu ochi schinteitori și dedați a scurta tainele și legăturile, pe cari alții nu le observa, cu mintea-i luminată, grabnică întru a prinde situația, cu inima-i plină de dragoste față de biserică și neam, cu hotărârea-i fermă și în tot momentul gata la orice jertă... cine se gândește la aceste lucruri, trebuie să plângă zicând cu prorocul: „căzut-a cununa capului nostru... vai nouă”.

Inzestrat de bunui Dumnezeu cu multe și alese calități, talanții săi nu i-a îngropat în pământ, ci a făcut uz de ei cu multă dobândă. Indată la începutul activității sale, pe când era profesor la seminarul teologic și la liceul din Blaj, a dovedit nu numai că are temeinice cunoștințe și o rară erudiție, ci s'a impus și ca un dascăl cu neîntreut simț pedagogic. Și dacă după spusele foștilor lui elevi, trebuie să mărturisim, că a fost prilej de adevărată elevare sufletească ascultarea prelegerilor, pe cari le ținea în seminar și la liceu, suntem în drept a accentua, că a fost admirat pentru modul cum știa să-și înțeleagă și să-și implinească rolul de educator. Când constatăm că s'a dovedit de un isteț purtător al condeiului, nu trebuie să uităm că s'a impus și ca un neîntrerupt chivernisitor de averi. Când spunem că a fost adevărat preot în gândire și în fapte, nu putem trece cu vederea împrejurarea, că vioiciunea spiritului și manierele alese l-au făcut un factor social fără păreche. Mărimea lui se evidențiază mai ales atunci,

când a ajuns în scaunul arhieresc dela Lugoj. Marele arhieru, în sărbătorile de căpetenie de peste an ori că slujea în biserica catedrală, ori că alerga în cutare sat, ca să deie prilej credincioșilor nu numai de a vedea slujbă arhierescă, ci și de a putea alerga la marele lor păstor și sufletesc părinte. Îi plăcea să petreacă în febrilă activitate la masa de scris din reședința vlădicească, dar când îl chema datorința sau interesul bine priceput al bisericii în general sau al diecezei Sale în special, nu cruța nici o oboseală. Îi plăcea să conducă însuș afacerile guvernării diecezei, cece a avut ca urmare contactul mai ales între Păstor și cei păstoriți. Cu astfel de prilejuri nu era nelinduplicatul purtător al puterii, ci mai vartos un părinte bun, care sfătuște cu înțelepciune, pedepsește cu dreptate, dojenește cu blândețe. Era un părinte cumpănit în vorbe, prudent din cale afară, care știa nu numai să dojenească și pedepsească, ci și să îndrepte, și îmbărbăteze, care pe toți câți se apropiau de El îi primea cu multă prevenire învâluindu-i în nesăcata Lui dragoste.

(Va urma.)

Consistorul arhidiezean din Sibiu a lansat, din tristul prilej al morții metropolitului Meșianu, următorul necrolog:

Escelența Sa, Înalt Preasfințitul Domn Arhiepiscop și Metropolit al Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Ioan Meșianu

consilier intim de stat al Majestății Sale ces. și reg. apostolice; membru în casa magnaților; cavaler al ordinului »Coroana de fier« cl. II; proprietar al crucei cei mari a ordinului »Francisc Iosif«, etc. etc.

prevăzut cu sfințele Taine, Joi, în 21 Ian. (3 Februarie) a. c., la orele 5^{1/2}, seara, după o boală îndelungată, la adânci bătrânețe, în etate de 88 de ani, și-a încheiat cursul vieții dedicate serviciului P. I. tron, patriei, bisericii și națiunii.

Consistorul arhidiezean cu adâncă durere aduce aceasta tristă întâmplare la cunoștința publică.

Sierul cu rămășițele pământești ale Înaltului defunct se va transporta din biserica catedrală Marți, în 26 Ianuarie (8 Februarie) a. c., după ritualele prescrise, cari se încep la orele 10 a. m., în cimiterul bisericii ortodoxe orientale din Suburbia Iosefin și se va depune în cripta pregătită spre acest scop.

Sibiu, din ședința plenară extraordinară, ținută la 21 Ian. (3 Feb.) 1916.

Consistorul arhidiezean.

*

Din telegramele de condolență sosite la consistorul arhidiezean din prilejul morții Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu, reținem următoarele:

Blaj. Esprimându-vă condolențele mele cu prilejul morții Escelenței Sale, Înaltpreasfințitului Ioan Meșianu, Arhiepiscop și Mitropolit, vă aduc la cunoștință, că neputând lua parte la înmormântare, voi fi reprezentat prin domnul Dr. Vasiliu Suciu, canonic-cancelar al veneratului capitol mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș. Dr. Victor Mihályi, Arhiepiscop și Mitropolit.

Viena. Ilustrisimului Domn Dr. Ilarion Pușcariu, Arhimandrit, vicariu arhiepiscopesc, Sibiu. Majestatea Sa imperială și reg. apostolică a luat cunoștință cu adânci regrete despre decedarea Arhiepiscopului și Mitropolitului bisericii gr.-ort. române Ioan Meșianu, și aducându-și aminte de activitatea bogată în merite pe care repositul a dezvoltat-o în curs de mulți ani pe terenul bisericesc și al vieții publice, s'a îndurat a-și exprima prea grațios cele mai sincere condolențe pentru pierderea cea grea care a atins biserica gr.-ort. română. La ordinul preainalt: *Daruváry*.

Ministrul-president al țării, contele Ștefan Tisza, a telegrafat consistorului arhidiezean următoarele:

Budapesta. La știrea despre moartea Mitropolitului Ioan Meșianu adresez expresiunea celei mai sincere condolențe consistorului arhidiezean. În decedatul arhiepiscop biserica sa și patria sa a pierdut un slujitor credincios. Cu pietate fi voui păstra memoria. *Tisza István*.

Lugoj. Primiți sincerele mele condolențe la moartea binemeritatului, Mitropolit Meșianu, Episcopul Valeriu Frențiu.

Văgboztercsz. Afându-mă pe drum, abia astăzi am aflat despre pierderea cea mare. Primiți, vă rog, sincere condolențe din prilejul morții binemeritatului Mitropolit. Sufletul bun și nobil al fericitului în Domnul îl voui cuprinde în rugăciunile mele. *Majláth, episcop*.

Budapesta. În numele meu și al partidului național român exprim cele mai sincere condolențe din incidentul morții marelui Arhieru Ioan. Dr. Teodor Mihali.

*

Testamentul.

Constată fiind moartea Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu, membrii consistorului arhidiezean, aflați în Sibiu, s'au întrunit numai decăt (Joi seara) în ședință plenară, pentru a lua măsurile necesare cu privire la înmormântarea marelui defunct și a dispune tot ce prescrie statutul organic pentru astfel de cazuri de moarte. Cu aceasta ocaziune a fost deschis apoi și testamentul repositului Mitropolit, predat din partea membrilor familiei Ilustrății Sale, domnului Arhimandrit și vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu. Cu privire la averea sa, marele repositat dispune în testament, ca ea se rămână întreagă a bisericii, pentru scopuri culturale, descrise în mod amănunțit în testament, și anume, a patra parte din avere să se predeie diecezei Aradului, iar celelalte trei părți rămân ale Arhidiezei. În urma inventarizării averii și a hârtiilor repositului Mitropolit, săvârșită în cursul zilei de Vineri, s'a constatat, că averea rămasă după decedatul face, în depuneri și hârtii de valoare, aproape un sfert de milion de coroane. *T. R.*

*

La înmormântarea Arhiepiscopului și Mitropolitului Meșianu din Blaj au luat parte demnii Ioan F. Negruițiu directorul preparandiei și Gavrilă Precup, profesor gimnazial, ca membrii ai »Asociațiunii«.

Informațiuni.

Răpaușul de Duminica pentru prizonierii din Ungaria. Ministrul de interne ungar printr'o ordinațiune recentă, dispune ca toți prizonierii de războiu internați pe teritoriul Ungariei Duminica să nu fie întrebuințați la lucrări. Fabricile și proprietarii, cari au angajați la lucru prizonieri, sunt datori să satisfacă acestui ordin. În cazuri de lucrări urgente pot fi întrebuințați și Duminica, când prizonierii au drept să primească compunță după.

Iertat e fumatul în biserică? Cu întreabarea aceasta se ocupă un preot castrens într'un număr recent din »Egyházi Közlöny«: Într'o biserică catolică, unde preotul celebrază zilnic, sunt așezați ostași bolnavi și răniți, cari de aici sunt transportați în diferite spitale militare. S'a întâmplat de unii dintre acești ostași fumau în biserică, în care erau așezați. Preotul castrens a considerat fapta aceasta de profanare a locului sfânt, de aceea a făcut atenție pe ostași, să nu mai fumeze. Scriitorul articolului din revista amintită nu aprobă procedura preotului, fiindcă concederea de a fi încartiraiți ostași bolnavi în biserică, aduce cu sine și permiterea acelor lucruri, cari după părerea medicului sunt necesare ostașului rănit; prin urmare și fumatul. Din punct de vedere moral, fumatul în biserică nu e păcat, ci lucru indiferent; din punct de vedere medical poate avea și efecte bune, întru cât abate atenția pacientului, pe timp scurt, dela dureri.

Venizelus dat în judecată. »Berliner Zeitung am Mittag«, spune, că ziarul »Utro« din Sofia a aflat din Atena, că parchetul a deschis acțiune publică contra lui Venizelos. Dacă Venizelos nu va apărea în fața justiției, se va ordona arestarea lui.

Mersul exportului pentru Austro-Ungaria. Pe ziua de 7. crt. au intrat în țară prin Vărciorova 52 vagoane pentru cereale 2 încărcate, 8 cisterne ieșite 41 cereale, 32 petrolifere; prin Căineni 19 goale și au ieșit 39; prin Predeal 150 goale și 162 cisterne, au ieșit 35 cu cereale și 107 petrolifere; prin Palanca 57 goale și 47 cisterne, ieșite 43 cereale, iar prin Burdujeni intrate 39 goale 18 corze și au ieșit 19 cu cereale.

Până azi au intrat în țară 2241 vagoane goale pentru consorțiul austro-german și au ieșit 645 încărcate.

Cauza că până azi au ieșit atât de puține vagoane, se datorește faptului că încărcările merg foarte anevoe.

Import de marfă rusească în România. În Galați a sosit vaporul rus »Moriac« cu 53 vagoane marfă rusă de diferit soi pentru România. Vaporul rus »Vilcev« a adus 200 cai din Rusia pentru România.

Capturarea vaporului »Appam«. Ambasadorul german la Washington, contele Bernsdorf, a comunicat guvernului american că vaporul »Appam« a fost transportat la Hampton pe baza condițiilor tratatului germano-american, dupăcare vaporul aparține aceluia, care l'a capturat. Ambasadorul englez a cerut guvernului în mod formal extradarea vasului »Appam«, conform convențiunii dela Haga.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.